

Aktuelt om Arbejds miljø nr. 5 - maj 2020

Sundhedsstyrelsens vejledning til forebyggelse af smittespredning

De nye afstandsregler udsendt den 10. maj fra Sundhedsstyrelsen betyder for skoler, at der bør sikres 2 meters afstand mellem underviser og forreste række i klasselokalet, mens det er tilstrækkeligt med 1 meters afstand mellem eleverne.

Det er stadig godt at begrænse ansigt-til-ansigt-kontakt, hvorfor det fortsat anbefales, at eleverne sidder på rækker. Afstanden mellem eleverne skal være mindst 1 meter og vurderes 'fra næsetip til næsetip', således at der skal måles fra midten af stolesæder. Hvis bordopstillingen er således, at eleverne har ansigtet vendt mod hinanden, skal afstanden øges til mere end en meter.

Hvor det er vanskeligt eller umuligt at overholde afstanden, skal man forsøge at reducere varighed og hyppighed af særligt ansigt-til-ansigt-kontakt.

Det anbefales fortsat, at det er faste, kendte lærere, som underviser de samme elever hver dag, og at skoler f.eks. holder adskilte frikvarterer med få klasser ad gangen.

Generelt er der mindre risiko for smittespredning ved aktiviteter i lokaler, hvor der er god plads, i lokaler med god udluftning eller ventilation samt ved udendørs aktiviteter. Smitte reduceres ved, at færre bruger samme lokale og dermed har færres fælles kontaktpunkter. Herudover gælder de hidtidige råd om god håndhygiejne og hyppig rengøring stadig. Det betyder, at der skal være let adgang til håndvask med vand og flydende sæbe og engangshåndklæder samt let adgang til hånddesinfektion.

I skoler, hvor der er mange berøringer, skal der være hyppig og gentagen rengøring af kontaktpunkter – dørhåndtag, bordflader og IT-udstyr (også nævnt i AOA nr. 3), og frekvensen skal tilpasses aktiviteterne.

Sport og idrætsaktiviteter med fysisk kontakt kan gennemføres, hvis der er stor opmærksomhed på øvrige anbefalinger; særligt vedr. hygiejne og forebyggelse af kontaktsmitte.

Mere viden:

- Du kan læse **vejledningen fra Sundhedsstyrelsen om forebyggelse af smittespredning** af 10. maj her: <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/COVID-19-Forebyggelse-af-smittespredning>
- **Nye retningslinjer fra Børne- og Undervisningsministeriet for genåbningen af dagtilbud, skoler og andre uddannelsesinstitutioner** opdateret 14. maj kan findes her: <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2020/maj/200513-her-er-rammerne-for-genaabningens-fase-2-paa-boerne-og-undervisningsministeriets-omraade>
- **Anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen: Notat fra Sundhedsstyrelsen: Oversættelse til dagtilbud og skoler af generelle anbefalinger om forebyggelse af smittespredning** opdateret 14. maj kan findes her <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2020/maj/200513-her-er-rammerne-for-genaabningens-fase-2-paa-boerne-og-undervisningsministeriets-omraade> (nederst på siden).
- Du kan ligeledes holde dig opdateret på **spørgsmål/svar om coronavirus på Undervisningsministeriets hjemmeside** <https://www.uvm.dk/aktuelt/i-fokus/information-til->

Nye retningslinjer og udmelding om revidering af risikogrupper i forbindelse med COVID-19

Sundhedsstyrelsen har opdateret anbefalingerne om, hvilke personer der kan betragtes som værende i øget risiko for et alvorligt sygdomsforløb med COVID-19.

Grundlaget for anbefalingerne er den tilgængelige viden på nuværende tidspunkt, og anbefalingerne kan blive revideret i takt med, at der tilkommer ny viden om COVID-19. Ligeledes vil anbefalingerne blive opdateret, hvis der er grundlag for det på baggrund af epidemiens udvikling.

De nye retningslinjer kan findes her: <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Corona/Haandtering-af-COVID-19/Personer-med-øget-risiko/Haandtering-af-COVID-19-Anbefalinger-til-personer-i-øget-risiko.ashx?la=da&hash=18DA603035A48EA9E44DE91737CB7BD240F1C4A8>

Generelle råd til reduktion af smitterisiko

Det gælder for COVID-19 ligesom for andre smitsomme sygdomme, der er udbredt i samfundet (f.eks. forkølelse og influenza), at det ikke er muligt helt at fjerne risikoen for smitte. Risikoen kan dog reduceres betydeligt ved, at befolkningen følger Sundhedsstyrelsens generelle råd. Herved skabes et miljø, hvor også personer med øget risiko kan deltage, når de tager nedenstående særlige forholdsregler.

Sundhedsstyrelsens 5 generelle råd:

- Vask dine hænder tit, eller brug håndsprit
- Host eller nys i dit ærme
- Undgå håndtryk, kindkys og kram – begræns den fysiske kontakt
- Vær opmærksom på rengøring – både hjemme og på arbejdspladsen
- Hold afstand, og bed andre tage hensyn

Håndtering af bekymring for smitterisiko

Det kan godt være, at du selv eller andre er nervøse for at blive smittet. Men man kan ikke nægte at gå på arbejde af frygt for smitte.

Hvis du eller kolleger er bekymrede, skal I allerførst forsøge at finde en løsning med arbejdsgiver. Du eller kolleger kan ikke bare blive hjemme. Vi anbefaler, at du som arbejdsmiljørepræsentant tager kontakt til din kreds, inden nogen tager et så drastisk skridt som at blive hjemme.

Over for arbejdsgiver skal I kunne anskueliggøre, at jeres "sikkerhed, sundhed eller integritet" er truet, og at skolen f.eks. ikke lever op til Sundhedsstyrelsens retningslinjer. Kan I anskueliggøre en konkret risiko for at blive smittet, fordi retningslinjerne f.eks. ikke overholdes, vil I kunne blive hjemme med løn. Men vær opmærksom på, at bevisbyrden ligger hos jer, og derfor risikerer I, at der ikke vurderes at være en konkret og nærliggende fare for jeres helbred, og så har I ikke krav på løn – og i sidste ende kan handlingen anses som arbejdsvægning.

Forsøg derfor at finde en løsning i samarbejde med arbejdsgiveren, hvis ikke det lykkes via kredsen at få hjælp til at kontakte Arbejdstilsynet vedrørende den manglende overholdelse af Sundhedsstyrelsens retningslinjer.

Arbejdstilsynet har meldt ud, at de fra 27. april 2020 har skærpet reaktionsniveauet vedrørende risiko for coronasmittefare. Arbejdstilsynet vil reagere med straks-påbud, hvis arbejdsgiveren ikke lever op til sit ansvar og ikke har truffet effektive foranstaltninger for at beskytte de ansatte. Det kan for eksempel være at sikre de ansatte med værnemidler og at sikre, at der holdes afstand eller undgås fysisk kontakt.

Er I ramt af mental 'coronamathed'

Måske oplever du selv eller dine kolleger efterhånden en vis coronamathed. F.eks. hvis I oplever, at den digitale undervisning ikke giver samme føling med eleverne som fysisk tilstedeværelse, eller at afstand og krav til hygiejne sætter nogle begrænsninger for undervisningen. Det kan slide på motivation og faglighed for nogle - og for andre giver det et 'kick'.

Hører du til dem, som oplever coronamathed, er det altså ikke så mærkeligt. Matheden kan hænge sammen med en oplevelse af ikke at kunne løse opgaverne med tilstrækkelig god kvalitet.

BrancheFællesskab for Arbejdsmiljø for Velfærd og Offentlig administration har talt med organisationspsykolog og forsker Malene Friis Andersen om fænomenet, og hvordan man kan håndtere det i arbejdsfællesskabet.

Malene Friis Andersen råder til, at man sammen får prioriteret i opgaverne og sætter barren lidt ned. Vi er i en ekstraordinær situation, som kræver, at vi hjælper hinanden med at acceptere, at vi ikke kan levere, som vi plejer, men alligevel kan føle os tilstrækkelige.

Foreløbige undersøgelser af arbejdslivet under coronakrisen viser, at mange savner det kollegiale samvær. Fordi arbejdsfællesskabet betyder noget for vores trivsel, skal vi huske at række ud til hinanden på trods af afstand. Vi kan f.eks. som kolleger hjælpe med at passe på hinanden ved at ringe til hinanden eller dele tips og tricks via mail.

Malene Friis Andersen giver disse 4 råd til at bevare arbejdsfællesskabet:

1. Ræk ud til hinanden socialt.
2. Vær opmærksom på alle kolleger i arbejdsfællesskabet
3. Husk den sociale lim, og tal om andet end opgaver
4. Opfind nye løsninger på at mødes

Du kan læse hele artiklen her: https://www.godtpsykiskarbejdsmiljo.dk/stress-og-trivsel/coronamathed-i-arbejdsfaellesskabet?utm_source=Arbejdsmili%C3%B8web.dk&utm_campaign=17d2421ed5-EMAIL_CAMPAIGN_2020_03_13_08_08&utm_medium=email&utm_term=0_07aa3606ba-17d2421ed5-20444229&mc_cid=17d2421ed5&mc_eid=dcb3c14130

Rengøring med desinfektionsmidler kræver oplæring og instruktion

Anvendelse af håndsprit og aftørring af borde og andre overflader med desinfektionsmidler er blevet dagligdag på skolerne. Ofte står lærere og elever for aftørring af borde i klassen i løbet af dagen. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på, hvilke produkter der er indkøbt hertil, og om de er påført faresymboler. Det kan betyde, at der skal anvendes værnemidler som f.eks. handsker. Bliver rengøringsvæsken hældt i en forstøver, fordi det letter arbejdet, kan det give unødigt og farlig spredning af sundhedsskadelige stoffer, som indåndes. Derfor skal I være opmærksomme på at få opdateret jeres kemiske APV.

Ved faresymbol skal reglerne for kemisk APV følges. Nedenfor kan du læse et uddrag fra AOA 1, 2020 omhandlende kemisk APV. Du kan kontakte din kreds ved spørgsmål.

Kemisk APV - gengivet ved 3 korte pointer

Arbejdspladsen skal:

1. Vurdér produktet/stoffets **farlighed og type** (jf. EUs forordning (nr. 1272/2008) til klassificering, mærkning og emballering af kemiske stoffer og blandinger også kaldet CLP forordningen):

Folder med faresymboler kan downloades her: https://mst.dk/media/94479/Brochure_B-2010-2-DK.pdf

Og vurder **varighed** for eksponering – f.eks. hvor længe er medarbejderen udsat for kontakt/indånding.

2. Beskriv de arbejdsprocesser, hvor produktet/stofferne anvendes. Arbejdstilsynet er mest interesseret i, at der er styr på de arbejdsprocesser, hvor materialet anvendes (eftersom produktet er sikkerhedsvurderet). Bemærk, at der kan dannes farlige stoffer/produkter i processer (f.eks. hvis produkter blandes) - de skal ligeledes vurderes og beskrives.
3. Den kemiske APV skal være skriftlig og er en del af den almindelige APV.

Det er arbejdsgivers ansvar, at kemisk risikovurdering er gennemført og med inddragelse af arbejdsmiljøorganisationen. Farlige stoffer skal forsøges undgået, og hvis ikke det er muligt, skal der være forebygget i form af værnemidler, udsugning mv.

Sørg for oplæring og instruktion

Hvis en medarbejder f.eks. skal anvende nye kemikalier, eller der iværksættes en ny aktivitet, har arbejdsgiver ansvaret for, at medarbejderne - forud for arbejdets start - er oplært og instrueret på baggrund af den kemiske risikovurdering. Arbejdspladsen har metodefrihed i forbindelse med oplæringen; men instruktion er i udgangspunktet mundtlig, så man sikrer, at medarbejderne kan stille spørgsmål og forstår instruktionen. Det kan ligeledes foregå ved video, piktogrammer mv. – altså det som passer bedst til arbejdspladsen og de ansatte.